

Végrehajtási eljárás – vázlatos áttekintés

1. A vh kérelem.

A végrehajtás elrendelése iránti kérelmet az arra szolgáló nyomtatványon kell előterjeszteni a félnek.

Illetékességi szabályok:

A fizetési meghagyás végrehajtásának elrendelése	A közjegyző által elrendelt egyéb végrehajtások
A közjegyző illetékessége ugyanúgy alakul, mint az fmh eljárásban, azaz: A közjegyző az egész országra illetékes; érvényesül a MOKK általi központi ügyelosztás az elektronikusan benyújtott kérelmeknél; papíron a kérelem bármely közjegyzőnél előterjeszthető (FMHTV 52. §(1) bek. alapján alkalmazandó 10-13. §)	Közjegyzői okirat záradékolása: az okiratot készítő közjegyzőnél (Vht. 23/C. § ill. ld. még: a MOKK 29. sz. Iránymutatása, amely alapján az alapokiratot készítő közjegyzőnél kell benyújtani)
	Közjegyző által jóváhagyott egyezség: bármelyik közjegyzőnél (Vht. 16. § a.) pontja)
	Közjegyző költségjegyzékének végrehajtása: a költségjegyzéket kiállító közjegyzőn kívül bármely közjegyzőnél (Vht. 16. § a.) pontja)
	Biztosítási intézkedés: eljáró közjegyzőnél

Mikor milyen típusú nyomtatványt kell használnia az ügyfélnek:

Végrehajtási lap	Végrehajtási záradék	Végzés
FMH végrehajtásánál	Közjegyzői okirat végrehajtásánál	Biztosítási intézkedésnél
Közjegyző által jóváhagyott egyezség végrehajtásánál		
Közjegyző díjjegyzékének végrehajtásánál		

A végrehajtási lap szolgálhat:

- pénzkövetelés végrehajtására
- meghatározott cselekmény végrehajtására

A végrehajtási záradék szolgálhat:

- zálogjog egyszerűsített végrehajtására
- minden egyéb végrehajtásra (pénzkövetelés vagy meghatározott cselekmény)

Tehát: összesen kétféle vh lap és kétféle záradék nyomtatvány lesz majd rendszeresítve (ez jelenleg, a bíróság által elrendelt végrehajtásnál sincs másként).

Ezen nyomtatványokat az ügyfél kitölti, a közjegyző egyes mezőket maga is kitölthet, bejelölhet, illetve a kérelemtől eltérően is (külön végzéssel) kiállíthatja a vh lapot/záradékot, amennyiben a kérelem részben alaptalan (Vht. 19. § (2) bekezdése). A közjegyző által kiállított vh lap ill. záradék a végrehajtható okirat.

Amennyiben a kérelem egyszerre szól meghatározott cselekmény és pénzkövetelés végrehajtásának elrendelésére, akkor a meghatározott cselekmény végrehajtására szolgáló vh lapot kell megfelelően kitöltve benyújtania a félnek.

A meghatározott cselekmény végrehajtásánál fontos szabály, hogy a közjegyzőnek a Vht. 172. §-a alapján az adóst fel kell hívni az önkéntes teljesítésre. Erre a nyomtatvány végén külön mező áll rendelkezésre, ahol a közjegyző megfelelő határidőt tűzhet ki az önkéntes teljesítésre. Ennek elmulasztása esetén a végrehajtó ezt utóbb, az iratok megküldését követően – megkeresés útján – kérni fogja a közjegyzőtől.

A vh kérelem példányszámát illetően ehelyütt utalnék az ügyvitelis anyagban írtakra, amelyeket korábban már közreadtam. Figyelemmel kell lenni arra, hogy sok helyre kell megküldeni a végrehajtható okiratot, az iratoknál is eredeti példánynak kell maradnia, így indokolt az 5-6 *eredeti* példány megkövetelése vh kérőtől. (Részletesebben ld. még a végrehajtás elrendeléséről szóló pontban.)

Költségkedvezmények: a vh eljárásban költségkedvezményt a fél nem kérhet (ld.: 6/1986. (VI.26.) IM sz. rendelet 4. § b) pontja), így a közjegyzői díjat mindenképp ki kell fizetnie. Ezt követően azonban a Pp. szerinti költségkedvezményeket kérheti a foganatosító bíróságtól, és így pl. a végrehajtói díj előlegezése alól mentesülhet.

A vh lap (záradék) nyomtatványokon bizonyára több olyan rovat is lesz, amit a vh kérő nem tud majd kitölteni a rendelkezésre álló adatok hiányában. Ilyen pl. az adós számlaszáma, vagy éppen az, hogy mely vagyontárgyakra kéri a vh elrendelését. Utóbbi esetben szokásos bevett fordulat az általános kérelem megfogalmazására, hogy a „bárhonnan járható” vagyontárgyakra és a „bárhonnan járó” követelésekre, jogokra kéri a fél a vh elrendelését. Természetesen e rovatok üresen hagyása nem ad okot a hiánypótlás elrendelésére.

2. A végrehajtás megtagadása és elutasítása:

Fontos, de a gyakorlatban egyszerűen eldönthető elhatárolási kérdés, hogy a valamely alaki vagy tartalmi hibával benyújtott végrehajtás elrendelése iránti kérelmet elutasítjuk, avagy a végrehajtás elrendelését megtagadjuk. Természetesen mindkét végzés fellebbezhető.

A Vht. 9. §-a alapján a Pp. 130. §-ából ismert okok fennállása esetén van helye a kérelem *elutasításának*. Pl.: illetékesség hiánya, hiánypótlási felhívás után ismételt hiányosan előterjesztett kérelem, avagy a hiánypótlási határidő elmulasztása, jogi képviselő nem csatol meghatalmazást stb. (FIGYELEM: meghatalmazás csatolását az fmh végrehajtása iránti kérelemnél nem várhatunk el a féltől, hiszen ott melléklet csatolásának nincsen helye!!!)

Ezzel szemben a Vht. alapján a kérelem *megtagadásának* indoka az alábbi:

19. § (1) A bíróság a végrehajtási lap kiállítását megtagadja, ha *a végrehajtási kérelem teljesen alaptalan*. Erről a bíróság végzést hoz, és azt a végrehajtást kérőnek kézbesítetteti.

20. § (2) A végrehajtási záradékra megfelelően alkalmazni kell a végrehajtási lapra vonatkozó rendelkezéseket. TEHÁT: záradékolást is meg lehet tagadni.

A megtagadás leggyakoribb esetei azok, amikor a vh kérelem benyújtásakor hiányzik a (vh lap esetében) Vht. 13. § (1) bekezdésében, vagy (záradékolásnál) a Vht. 23/C §-ban foglalt valamely feltétel. Pl.: a határozat nem jogerős, a teljesítési határidő még nem telt le (vagy, rosszabb esetben, a határozat ill. okirat nem is tartalmaz teljesítési határidőt), a kérelemben megjelölt adós az okiratban nem szerepel kötelezettként stb.

Amennyiben a jogerős fmh-ban ügyvédi munkadíj is szerepel, érdemes figyelemmel lennünk az alábbiakra:

BH2000. 211. *Az ügyvédi meghatalmazás - külön kikötés hiányában is - kiterjed a végrehajtási eljárásra is. Ez azonban nem jogosítja fel az ügyvédet arra, hogy a végrehajtást saját személyében kérje [1994. évi LIII. törvény 19. §, 1952. évi III. törvény 70. §].*

Tehát: a jogi képviselő továbbra is csak mint meghatalmazott léphet fel az eljárásban.

Az elutasítás esetében figyelemmel kell lennünk a Pp. 132. § alkalmazhatóságára: ha a határozat jogerejétől számított 30 napon belül ismét benyújtja kérelmét a fél, akkor a kérelme jogi hatályai fennmaradnak, így pl. a díjat sem kell ismételtén kifizetnie.

A megtagadó végzés elegendő csak a vh kérőnek kézbesíteni, mivel kizárólag neki van fellebbezési joga e végzés ellen. (Vht. 213. § (3) bek.)

3. A végrehajtás elrendelése:

A végrehajtás elrendelésével (a végrehajtható okiratnak a végrehajtó részére történő megküldésével) a vh eljárás a foganatosítási szakaszba lép. Innentől kap(hat) szerepet a foganatosító bíróság az eljárásban (Vht. 225. § (6) bekezdése) egyúttal a közjegyző eljárása ügyvitelileg (is) befejezést nyer, és csak néhány esetben kell intézkedést tennie (utóbb néhány ilyen esetet még áttekintünk).

Fontos szabály: az adósnak nem mi kézbesítünk, hanem a végrehajtó! Éppen ezért kell a végrehajtnak 2 példányban megküldeni a végrehajtható (és végrehajtandó) okiratot.

A kézbesítésre és a vh kérelem példányszámára vonatkozó szabályok még egyszer, összefoglalva:

Vht.:

18. § (1) Minden ügyben rendszerint egy végrehajtási lapot kell kiállítani.

(2) Több végrehajtási lapot kell kiállítani, ha

a) a követelés több végrehajtást kérőt illet meg, és a követelésnek az egyes végrehajtást kérőkre eső része a végrehajtandó határozatban pontosan meg van jelölve, vagy

b) a követelés több adóssal szemben áll fenn.

Tehát: ha több adós van, akkor mindenképpen több vh lapot (záradékot) kell kiállítani. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy marasztalásuk/kötelezettségük egyetemleges-e, mert azt a vh lap megfelelő rovatában fel kell tüntetni! Ha több vh kérő van, akkor azt kell tisztázni, hogy az egyes vh kérőkre eső követelésrészek meg lettek-e határozva a határozatban/okiratban, vagy sem. Mindazonáltal az ügyfél nem teszi rosszul ilyenkor sem, ha vh kérőnként külön lapokat nyújt be.

(3) A végrehajtási lap eredeti példánya a bíróságnál (MEGJEGYZÉS: közjegyzőnél) marad. A végrehajtási lapról annyi kiadmányt kell készíteni, hogy a végrehajtó, az önálló bírósági végrehajtó hatáskörébe tartozó ügyben a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara (a továbbiakban: kamara), valamint minden végrehajtást kérő és adós (a továbbiakban együtt: felek) egy-egy példányt kapjanak.

Ugyanez vonatkozik természetesen a záradékra is.

32. § (1) A bíróság, illetőleg a végrehajtható okiratot kiállító szerv a végrehajtható okiratot - a 10. § *d)* és *e)* pontjában említett végrehajtható okirat kivételével - megküldi az adós lakóhelye, illetőleg székhelye szerinti végrehajtónak és a végrehajtást kérőnek.

(2) A végrehajtható okiratot az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye szerinti végrehajtóhoz kell eljuttatni, ha

a) ezt kívánta a végrehajtást kérő, vagy

b) az (1) bekezdés az adós lakóhelye, illetőleg székhelye hiányában nem alkalmazható.

Megjegyzés: ezzel lép át az eljárás az elrendelési szakaszból a foganatosítási szakaszba.

A Kűsz 42. § (6) bek alapján alkalmazandó 1/2002. (I. 17.) IM rendelet a bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről

A végrehajtható okirat továbbítása

11. § A kezelőiroda a 7. §-ban megjelölt iratokat 3 munkanapon belül - soron kívüli ügyben haladéktalanul - köteles a bíró vagy a végrehajtási ügyintéző részére az átvétel megfelelő elismerése ellenében továbbítani.

12. § (1) A kezelőiroda a végrehajtható okiratot a végrehajtónak iratborítóval ellátva, kísézőjegyzékkel adja át.

(2) A kísézőjegyzéket 3 példányban kell elkészíteni. Az egyik példány az irodában marad, a másik 2 példányt az iratokkal együtt a végrehajtóhoz kell megküldeni, illetve részére átadni.

(3) A kísézőjegyzék az alábbi adatoknak megfelelő rovatokat tartalmazza:

a) sorszám,

b) a végrehajtható okiratot kiállító bíróság neve,

c) a végrehajtható okirat száma,

d) a felek neve,

e) megjegyzés.

(4) A már ismert végrehajtási ügyszámot a megjegyzés rovatban kell feltüntetni.

13. § (1) A végrehajtó a kísézőjegyzékek átvett példányainak megjegyzés rovatában feltüntetni a végrehajtási ügyszámot, majd a kísézőjegyzékeket az aláírásával és bélyegzőjének lenyomatásával látja el. Ezután a bírósági végrehajtási ügyiratok átvételének igazolása céljából a kísézőjegyzék egyik példányát visszaküldi a kezelőirodának, amely ezt a kísézőjegyzéket a kísézőjegyzéknek a kezelőirodában maradt példányához csatolja.

(2) A kísézőjegyzéken az iratok átadásának napját a kezelőiroda, az iratok átvételének napját a végrehajtó köteles feltüntetni.

14. § (1) Ha az eljárásra a bíróság illetékességi területén kívül működő más végrehajtó illetékes, a kezelőiroda a végrehajtható okiratot az illetékes végrehajtóhoz közvetlenül továbbítja.

(2) A kamara az önálló bírósági végrehajtók illetékességéről és a köztük érvényesülő ügyelosztási szabályokról szóló tájékoztatót (annak változásait) megküldi az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának, amely gondoskodik a bíróságok részére történő továbbításáról.

(3) A bíróság az önálló bírósági végrehajtó részére a tárgyhónapban továbbított végrehajtható okiratok egy példányát a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kísérelőjegyzékkel megküldi a kamarának. A kamara képviselője a kísérelőjegyzéket az okiratok átvételét követően aláírásával, pecsétjével ellátja és egyik példányát visszaküldi a bíróságnak.

A Vht. 19. § (2) bekezdése alapján helye van kérelemtől eltérő vh lap (záradék) kiállításnak is, amennyiben a vh kérelem részben alaptalan. Mindez fellebbezhető végzéssel történik, ilyenkor tehát a vh lap (záradék) és e végzés együttesen szolgálnak a végrehajtás elrendelésének alapjául, hisz önmagában egyik sem volna értelmezhető. Ebből következik, hogy mindkettőt meg kell küldeni 2-2 példányban a végrehajtónak, aki majd kézbesíti az adós részére is.

A Vht. 213. § (1) bekezdése alapján kizárólag akkor van helye fellebbezésnek a végrehajtás elrendelésével szemben, ha az végzéssel történt (pl. biztosítási intézkedés elrendelése), vagy ha a kérelemtől eltérő vh lap (záradék) kiállításról végzést hozott. E fellebbezésnek azonban nincs halasztó hatálya! Az is következik e szabályból, hogy amikor vh lapot vagy záradékot állítunk ki (tehát nem kell az eltérő kiállításról végzést is hoznunk), akkor nincs helye fellebbezésnek.

A kérelemtől eltérő kiállítás esetén tehát részben megtagadó végzést hozunk. Legalapvetőbb példája a megtagadásnak, ha a végrehajtandó okiratban foglaltnál magasabb összegre kéri a végrehajtás elrendelését a vh kérő. Ilyenkor a többlet összegre természetesen meg kell tagadni a vh elrendelését, és csak a fennmaradó összegre rendelhetünk el vh-t.

4. Felfüggesztés, szünetelés, megszüntetés, korlátozás:

Az ezen pontban foglalt eljárásokkal/kérelmekkel kapcsolatban már előjáróban le kell szögeznünk, hogy a végrehajtást elrendelő közjegyzőnek, vagy nincs, vagy csak szűk körben van hatásköre elintézésükre. E feladat így általában a végrehajtást foganatosító bíróságra hárul. Alább azokat az eseteket tekintjük át, amikor a közjegyzőnek kell eljárnia. Minden más esetben a kérelmeket haladéktalanul meg kell küldeni a végrehajtást foganatosító bíróságnak.

A.) Felfüggesztés:

Vht. 48-49. §

Ebből az elrendelő hatóság, tehát a közjegyző hatásköre lehet: a 49. § (2) bekezdésében foglalt eset:

49. § (2) A bíróság a végrehajtást azokban az esetekben is felfüggesztheti, amelyekben ezt a Pp. vagy más törvény lehetővé teszi.

Pl.: a jogerős fmh-ban I. rendű adós egy Bt. és másodrendű adós a *mögöttes felelősségű* beltag. Ilyenkor tehát a beltaggal szemben mindaddig nem rendelhető el a végrehajtás, amíg a vh kérő nem csatol igazolást a végrehajtótól, vagy pl. felszámolás esetén a felszámolótól, hogy a követelés a Bt-vel szemben behajthatatlan. Ha folyamatban van a felszámolási eljárás, akkor annak befejezéséig a II. r. adóssal szembeni vh eljárás (a Pp 152. § (2) bek. és a Vht. 49. § (2) bek. alapján) felfüggeszthető.

B.) Szünetelés: nem közjegyzői hatáskör!

Vht. 52-54. §

C.) Vh megszüntetés és korlátozás:

Vht. 55-56.§

A vh elrendelő közjegyző hatásköre: Vht. 56. §

56. § (1) A végrehajtást elrendelő bíróság végzéssel megszünteti, illetőleg korlátozza a végrehajtást, ha közokirat alapján megállapította, hogy a végrehajtandó határozatot jogerős határozat hatályon kívül helyezte, illetőleg megváltoztatta. A bíróság a végrehajtást megszüntető végzésében arról is rendelkezik, hogy ki viseli a végrehajtási költséget.

Megjegyzés: megszüntetni akkor kell a vh-t, ha megállapítást nyer, hogy a teljes végrehajtani kért pénzkövetelésre vonatkozó rendelkezést jogerős határozat hatályon kívül helyezte, korlátozni pedig akkor, ha ez csak részben történt meg. Pl. jogerős fmh-t utóbb perújítás folytán vagy igazolási kérelemnek történő helytadással hatályon kívül helyeznek.

A végzésnek fontos eleme, hogy rendelkezni kell a vh költségekről.

(2) Az (1) bekezdésben említett esetben a végrehajtást elrendelő bíróság az adós kérelmére végzéssel arra kötelezheti a végrehajtást kérőt, hogy - teljesen, illetőleg részben - térítse vissza az adósnak a végrehajtás során kapott összeget (vagyontárgyat) és a végrehajtási költséget, illetőleg megfelelő részét. Ez akkor is irányadó, ha az adós a végrehajtás megelőzése végett önként teljesítette a kötelezettségét, és ezt igazolta. Tartásdíj címén kifizetett összeg (átadott vagyontárgy) ilyen visszatérítésének nincs helye.

(3) A (2) bekezdésben foglalt esetben az eljárást az alapügyben eljáró végrehajtó az alapügy keretében foganatosítja (visszévégrehajtás).

Megjegyzés: az itt írt eset a visszévégrehajtás, aminek lényege, hogy abban az esetben mikor már lezajlott a vh eljárás, azonban az (1) bekezdésben írt okból a vh eljárás közben aaptalanná vált, lehetőség legyen az eredeti állapotot helyreállítani még ugyanazon eljáráson belül. Ilyenkor lényegében az elrendelő bíróság (közjegyző) az adóstól behajtott összegnek a vh kérő általi visszafizetéséről rendelkezik.

5. Néhány tudnivaló a jogorvoslatokról:

Bevezetésül itt is elmondható, hogy a jogorvoslatok legnagyobb részét nem az elrendelő, hanem a foganatosító bíróság bírálja el. A hatáskörökre természetesen alább kitérek.

I.) Vh lap visszavonása, vh záradék törlése

A Vh elrendelésével kapcsolatos jogorvoslatok

Vht. 211-212. §

A vh-t elrendelő közjegyző hatásköre e kérelmek elintézése.

211. § (1) Ha a bíróság a végrehajtási lapot a törvény megsértésével állította ki, a végrehajtási lapot vissza kell vonni.

(2) Ha a bíróság az okiratot a törvény megsértésével látta el végrehajtási záradékkal, a végrehajtási záradékot törölni kell.

(3) A bíróság akkor is visszavonja a végrehajtási lapot vagy törli a végrehajtási záradékot, ha az adós kérelmére megállapítja, hogy a 805/2004/EK rendelet 21. cikke, az 1896/2006/EK rendelet 22. cikkének (1) bekezdése vagy a 861/2007/EK rendelet 22. cikkének (1) bekezdése alapján a végrehajtás visszautasításának, illetve elutasításának feltételei fennállnak.

212. § (1) A végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtási lap visszavonását, illetőleg a végrehajtási záradék törlését bármelyik fél kérelmére, a végrehajtó jelentése alapján vagy saját kezdeményezéséből végzéssel bármikor elrendelheti.

(2) A végzést kézbesíteni kell a feleknek, akik a végzés ellen fellebbezhetnek.

Megjegyzés: e jogorvoslat nincs határidőhöz kötve, bármikor előterjeszhető!

Cég elleni végrehajtás esetén ha vh lap visszavonásra, záradék törlésre kerül sor, úgy a cégbíróságot az erről szóló végzés megküldésével értesíteni kell.

A vh költségeket ilyenkor a vh kérő viseli. (Hisz kérelme utóbb alaptalannak bizonyult.)

II. Fellebbezés a vh elrendelésével kapcsolatban:

A Vh elrendelésével kapcsolatos jogorvoslat

Vht. 213. §

213. § (1) Ha a bíróság a végrehajtást végzéssel rendelte el, vagy a végrehajtható okiratnak a kérelemtől eltérő kiállítása esetén az eltérésről végzést hozott, a felek e végzés ellen fellebbezhetnek.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt végzés elleni fellebbezésnek a végrehajtás foganatosítására nincs halasztó hatálya, azonban - ha e törvény másképpen nem rendelkezik - a lefoglalt dolgok értékesítése iránt nem lehet intézkedni, és a végrehajtás során befolyt összeget nem lehet a jogosult részére kifizetni.

(3) A végrehajtható okirat kiállítását megtagadó végzés ellen a végrehajtást kérő fellebbezhet.

III. Vh kifogás

A vh foganatosításával kapcsolatos jogorvoslat

Vht. 217. §

A végrehajtó törvénysértő intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása ellen van helye. A foganatosító bíróság bírálja el, a végrehajtónál kell benyújtani.

Amennyiben ilyen tartalmú kérelem érkezik a közjegyzőhöz, haladéktalanul meg kell azt küldeni a foganatosító bíróság részére.